

F. t. I. vedr. retsplejeloven.

mere indgående overvejelser af betimeligheden af forlængelse af langvarige varetægtsfængslinger, og foreslår derfor, at den fængslede og hans forsvarer får ret til at kræve mundtlig forhandling af kæremål over en fristforlængelse, der medfører, at varetægten udstrækkes ud over 4 måneder.

f. Spørgsmålet om *begrundelse* af afgørelser om varetægt må efter udvalgets mening ses i sammenhæng med ønsket om at udforme reglerne på en sådan måde, at de i størst muligt omfang tilskynder domstolene til at tage hensyn til den enkelte sags konkrete momenter ved afgørelsen af, om varetægt skal iværksættes.

Udvalget anfører, at det for sagens parter, sigtede, forsvareren og anklagemyndigheden kan være af stor interesse at få oplysning om de momenter, som retten har lagt vægt på. Herved bliver parterne bedre i stand til at tilrettelægge deres fremtidige arbejde med sagen. Også ved kære af kendelser om varetægt har en nærmere begrundelse værdi for den overordnede ret. Endelig vil udvalget ikke udelukke, at et begrundelseskrav i enkelte tilfælde vil kunne tvinge retten til en sådan fornyet overvejelse af sagen, at det vil få indflydelse på afgørelsen af varetægtsspørgsmålet allerede i første instans.

Udvalget foreslår derfor, at det ved en udtrykkelig regel præciseres, hvilket omfang begrundelseskravet har.

g. Udvalget har endelig gennemgået reglerne om *behandlingen af varetægtsfanger*. Udvalgets hovedsynspunkt har været, at varetægtsfanger bør undergives så få indskrænkninger i deres frihed som muligt. Udvalget foreslår derfor en række bestemmelser, der sikrer, at indskrænkningerne i varetægtsarrestanters rettigheder kun kan finde sted, hvis de er nødvendige enten af hensyn til de øjemed, der har motiveret varetægtsfængslingen, eller af hensyn til fængselsordenen. Endvidere foreslår udvalget, at varetægtsarrestanter får adgang til at indbringe tvister om de grundlæggende rettigheder, som retsplejeloven sikrer dem, for domstolene.

7. Justitsministeriet kan tiltræde, at de gældende regler om *anholdelse* bør ændres i overensstemmelse med de hovedsynspunkter, som er fremlagt af udvalget. Lovforslaget svarer derfor på dette punkt stort set til udvalgets lovudkast.

Man har dog fundet det rigtigst, at det gældende kriterium for, under hvilke betingelser politiet kan foretage anholdelser i forbindelse med opløb m. v. skærpes, således at der skal foreligge mistanke om, at den eller de pågældende kan mistænkes for strafbar deltagelse (lovforslagets § 755, stk. 3).

Justitsministeriet kan i det væsentlige tilslutte sig de regler, som udvalget har foreslået med henblik på en styrkelse af kontrollen med *varigheden af varetægtsfængslingerne*. Lovforslaget (§§ 767-769) svarer derfor med enkelte ændringer til udvalgets lovudkast.

Justitsministeriet kan ligeledes tiltræde udvalgets synspunkter med hensyn til en præcisering af kravet om *begrundelse* af afgørelser, hvorved sigtede tages i varetægt. (Lovforslagets § 764, stk. 4).

Hvad angår *betingelserne for anvendelse af varetægt* kan justitsministeriet tilslutte sig de forslag, som udvalget har stillet med henblik på en skærpelse eller præcisering af betingelserne.

Justitsministeriet kan endvidere tilslutte sig udvalgets forslag til en vis udvidelse af adgangen til at iværksætte varetægt på grundlag af fare for bevisødelæggelse. Efter justitsministeriets mening vil den foreslåede ændring være af væsentlig betydning for politiets muligheder for at bekæmpe organiseret bandekriminalitet og bagmandskriminalitet.

På andre punkter indebærer lovforslaget en ændring af udkastet med henblik på en yderligere skærpelse eller præcisering af fængslingsbetingelserne.

1) I § 762, stk. 1, nr. 1-3, foreslås kravene til konkrete holdepunkter for tilstedeværelse af de i bestemmelsen nævnte fængslingsgrunde skærpet.

2) Justitsministeriet har bl. a. på grundlag af de indkomne høringsvar ikke fundet tilstrækkelig begrundelse for at opretholde udvalgets forslag om en særlig regel om varetægt i tilfælde af pågribelse på fersk gerning.

3) De gældende regler om varetægtsfængsling i tilfælde af vilkårsovertrædelser er fastholdt i lovforslaget. Vilkårsovertrædelser, der må antages ikke at ville medføre genindsættelse m. v., kan således ikke i sig selv medføre varetægtsfængsling.

Med henblik på en yderligere sikring af varetægtsfangeres rettigheder er udvalgets forslag til regler om behandlingen af varetægtsfanger skærpet på følgende punkter.

1) Der foreslås indført adgang til domstolsprøvelse af isolation under varetægten også inden for de første 14 dage af varetægtsfængslingen.

2) Der foreslås indsat en udtrykkelig bestemmelse om, at varetægtsarrestanter, når særlige omstændigheder taler derfor, kan få udgang under varetægten.